

บทที่ 2

วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง

การเสนอวรรณคดีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัย ภาคศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในระหว่าง
ปีการศึกษา 2510-2525 แบ่งเป็น 4 ตอน ตามลำดับคือ

1. ความหมายของวิทยานิพนธ์
2. ส่วนประกอบของวิทยานิพนธ์
3. การทำวิทยานิพนธ์ในประเทศไทย
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของวิทยานิพนธ์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (Chulalongkorn University; n.d.) ได้
ให้ความหมายของวิทยานิพนธ์ไว้ว่า วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอก
หมายถึงงานวิจัยทางการศึกษาซึ่งนิสิตแต่ละคนทำตามสาขาวิชาที่ตนศึกษา

คาร์เตอร์ วี กูด (Carter v. Good; 1973 : 608) ให้ความหมายว่า
วิทยานิพนธ์คือการเสนอรายงานผลจากการศึกษาค้นคว้าหรือวิจัย อย่างเป็นระบบระเบียบ
โดยอาจเสนอขึ้นเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอกก็ได้

จิรัช ชูเวช (2519 : 3) กล่าวว่า วิทยานิพนธ์เป็นการเสนอรายงาน
การค้นคว้าอย่างละเอียด ลึกซึ้ง รอบคอบ ประกอบด้วยความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
มีการศึกษาค้นคว้าอย่างมีเหตุผลและมีระเบียบ รายงานการศึกษานี้เป็นส่วนประกอบ
ในการศึกษาเพื่อรับประกาศนียบัตรหรือปริญญาบัตร

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2521 : 140) ได้ให้นิยาม
ไว้ว่า วิทยานิพนธ์คือเรื่องที่เขียนเรียบเรียงขึ้นจากการศึกษาค้นคว้าหรือสำรวจ อันเป็น
ส่วนหนึ่งของงานที่ผู้ศึกษาต้องทำเพื่อสิทธิในการรับปริญญาบัตร ตามที่สถานศึกษานั้น ๆ

ได้กำหนดไว้ วิธีการเรียบเรียงปริยญาพันธีย่อมเป็นระเบียบแบบแผน ซึ่งสถานศึกษา
นั้น ๆ กำหนดไว้เป็นมาตรฐาน

บุญธรรม กิจปรีการวิสุทธิ (2524 : 2) ได้ให้ความหมายของวิทยานิพนธ์
ไว้ว่า เป็นการเขียนรายงานการวิจัยที่เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา

จากความหมายของวิทยานิพนธ์หรือปริยญาพันธียังกล่าว อาจสรุปได้ว่า
วิทยานิพนธ์หรือปริยญาพันธีย่อมหมายถึงรายงานที่เรียบเรียงขึ้นอย่างละเอียดและประณีต
จากผลที่ได้จากการศึกษา ค้นคว้าหรือวิจัยอย่างมีระบบระเบียบทั้งนี้เพื่อให้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริยญาบัณฑิต ปริยญามหาบัณฑิต หรือ ปริยญาคุณูปบัณฑิต
ส่วนประกอบของวิทยานิพนธ์

รูปแบบที่ใช้ในการเขียนวิทยานิพนธ์ของแต่ละสถาบันการศึกษานั้น ส่วนใหญ่
คล้ายคลึงกัน อาจจะไม่แตกต่างกันบ้างในรายละเอียดปลีกย่อย โดยทั่วไปวิทยานิพนธ์
ประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้ (บุญธรรม กิจปรีการวิสุทธิ 2527 : 330-341)

1. ส่วนนำของวิทยานิพนธ์ เป็นส่วนที่มีไว้เพื่อให้ผู้อ่านทราบเกี่ยวกับเนื้อหา
ของการวิจัยเรื่องนั้น รูปแบบการเขียนอาจจะแตกต่างกันไปตามแต่ละสถาบัน โดยส่วนใหญ่
การจัดรูปแบบของส่วนนำนี้ จะคำนึงถึงความสวยงามและการให้สาระสำคัญครบถ้วนเป็น
หลัก รายละเอียดในส่วนนี้ประกอบด้วย ปกนอก ปกใน หน้าอนุมัติ บทคัดย่อ กิตติกรรมประกาศ
และสารบัญ

2. ส่วนเนื้อเรื่อง เป็นส่วนที่กล่าวถึงสาระสำคัญของกรวิจัย โดยนำเสนอ
เป็นบท ๆ ตามลำดับของการศึกษา 5 บท คือ

บทที่ 1. คือ บทนำ บทนี้ประกอบด้วยรายละเอียดตามลำดับหัวข้อดังนี้

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
3. สมมุติฐานในการวิจัย
4. ขอบเขตของการวิจัย
5. ข้อตกลงเบื้องต้น
6. คำนิยามศัพท์เฉพาะ หรือคำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

7. ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย

8. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

บทที่ 2. คือ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นการเสนอทฤษฎีและข้อค้นพบจากรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาวิเคราะห์วิจารณ์ให้เห็นว่ามีความสัมพันธ์และเกี่ยวข้องกับปัญหาที่ทำวิจัยอย่างไร มีอะไรบ้างที่ได้คำตอบแน่นอนแล้ว อะไรบ้างที่ยังต้องค้นคว้าหาคำตอบต่อไป รวมทั้งคำตอบที่มีอยู่แล้วนั้น ยังต้องการคำตอบยืนยันอะไรอีกบ้างหรือไม่ ทั้งนี้เพื่อจะช่วยให้เห็นความสำคัญและความจำเป็นในการทำวิจัยเรื่องนั้นยิ่งขึ้น

บทที่ 3. คือ วิธีดำเนินการวิจัย เป็นบทที่กล่าวถึงรายละเอียดและขั้นตอนของการทำงานวิจัย เพื่อชี้ให้เห็นว่าข้อมูลทั้งหมดที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์วิจัย เพื่อสรุปผลนั้น มีความตรง ความเที่ยง เชื่อถือได้เพียงใด รายละเอียดในบทนี้ ประกอบด้วยหัวข้อย่อยตามลำดับคือ

1. ประชากรหรือกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

บทที่ 4. คือ ผลการวิจัย เป็นการเขียนเกี่ยวกับข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัย ควบคู่การนำเสนอข้อมูลและหลักฐานทาง ๆ ที่วิเคราะห์แล้ว พร้อมทั้งแปลผลตีความหมาย เป็นข้อสรุปของการวิจัยว่าได้ผลอย่างไร เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้หรือไม่ เพราะเหตุใด

บทที่ 5. คือ สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ เป็นการเขียนสรุปการทำวิจัยทั้งหมด ตั้งแต่ต้นจนจบ พร้อมทั้งอภิปราย วิเคราะห์ผลการวิจัยที่ได้ เพื่อหาข้อสรุปและลงความเห็นเกี่ยวกับผลการวิจัยที่ได้นั้น รวมทั้งเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้และการทำวิจัยต่อไป

3. ส่วนอ้างอิง เป็นส่วนที่รวบรวมรายละเอียดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่วิจัย ซึ่งเป็นส่วนที่ไม่จำเป็นต้องใส่ไว้ในส่วนของเนื้อเรื่อง รายละเอียดในส่วนนี้ประกอบด้วย บรรณานุกรม ภาคผนวก และประวัติผู้เขียน

การทำวิทยานิพนธ์ในประเทศไทย

วิทยานิพนธ์เป็นวิชาบังคับของการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ปริญญาตรีบัณฑิตศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ นักศึกษาทุกคนต้องทำวิทยานิพนธ์เพื่อสิทธิในการรับปริญญา แต่จำนวนหน่วยกิต วิทยานิพนธ์ของแต่ละสถาบันการศึกษาอาจไม่เท่ากัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสำคัญของวิทยานิพนธ์ในหลักสูตรนั้น ๆ

การศึกษาในระดับปริญญาโทบัณฑิตศึกษานั้น หลักสูตรส่วนใหญ่บังคับว่า นิสิต นักศึกษา ต้องทำวิทยานิพนธ์ เพื่อให้การศึกษาคืบหน้าสมบูรณ์ตามหลักสูตร ยกเว้น การศึกษาในบางหลักสูตรหรือบางสาขาวิชาที่เปิดโอกาสให้นิสิต นักศึกษา เลือกได้ ระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ กับการเรียนรายวิชาเพิ่มขึ้น แล้วสอบรวมย่อย

(Comprehensive Examination) เช่น หลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษาและสาขาวิชานิติศาสตร์และการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะครุศาสตร์, 2520 : 47-49) หลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนคณิตศาสตร์ สาขาวิชาการสอนเคมี สาขาวิชาการสอนชีววิทยา สาขาวิชาการสอนฟิสิกส์ และหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ บัณฑิตวิทยาลัย, 2526 : 92-109) หลักสูตรปริญญาโททางบัญชี ปริญญาโททางรัฐศาสตร์ และปริญญาโททางสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย, 2526 : 131-184 และ 258) หลักสูตรปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์ ปริญญาโททางพัฒนาการเศรษฐกิจ ปริญญาโททางสถิติประยุกต์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2526 : 10 และ 14-19) เป็นต้น

ส่วนการศึกษาในระดับปริญญาโทบัณฑิตศึกษานั้น ส่วนใหญ่ นิสิต นักศึกษา ไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์ ยกเว้นการศึกษาในบางหลักสูตร เช่น การศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิตศึกษาคณะศึกษาศาสตร์

2 ปี ได้แก่ หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา สาขาวิชามัธยมศึกษา และ สาขาวิชาพยาบาลศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะครุศาสตร์ 2517 : 2) หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรมบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรม สาขาวิชาศิลปอุตสาหกรรม และสาขาวิชาสถาปัตยกรรมภายใน คณะครุศาสตรอุตสาหกรรม และวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาเขตเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง (สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาเขตเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง 2525 : 54) หลักสูตรปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปริญญาการออกแบบอุตสาหกรรมบัณฑิต และหลักสูตรปริญญาภูมิสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ 2524 : 6-81) และ หลักสูตรปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต คณะสถาปัตยกรรม มหาวิทยาลัยศิลปากร (มหาวิทยาลัยศิลปากร คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ 2526 : 19) เป็นต้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาพบว่า ได้เริ่มมีผู้สนใจทำการสำรวจและวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ มาตั้งแต่ พ.ศ. 2507 โดยมีรายละเอียดของการศึกษาค้นคว้า ดังนี้คือ

ในปี พ.ศ. 2507 จารุณี เทียมตระกูล (2507 : 26) ได้ทำการศึกษาเรื่อง "การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์สาขาสังคมศาสตร์ของ นิสิต นักศึกษา ในสถาบันการศึกษาชั้นสูง ของประเทศไทย พ.ศ. 2502-2506" โดยวิเคราะห์วิทยานิพนธ์สาขาสังคมศาสตร์ ของ นิสิต นักศึกษา ระดับปริญญาตรีและปริญญาโท จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำนวนทั้งสิ้น 64 เล่ม ผลการศึกษาพบว่า

1. นิสิต นักศึกษาที่หาวิทยานิพนธ์สาขาสังคมศาสตร์ เป็น นิสิต นักศึกษาชาย มากกว่านิสิตนักศึกษาหญิง และเป็นนิสิต นักศึกษาระดับปริญญาโท มากกว่า นิสิต นักศึกษาปริญญาตรี
2. คณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีวิทยานิพนธ์สาขาสังคมศาสตร์มากที่สุด
3. ปี พ.ศ. 2505 เป็นปีที่ นิสิต นักศึกษา วิทยาลัยต่าง ๆ หาวิทยานิพนธ์สาขาสังคมศาสตร์มากที่สุด

ในปีเดียวกันนี้ ศรีสว่าง กริชพิทยาวุฑ (2507 : 29-30) ได้ทำวิจัยเรื่อง "การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ทางการศึกษา ของนิสิต นักศึกษา ในประเทศไทย พ.ศ. 2502-2506" โดยวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ทางการศึกษาของ นิสิต นักศึกษา ระดับปริญญาตรีและปริญญาโท จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร จำนวนทั้งสิ้น 143 เล่ม พบว่า

1. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีวิทยานิพนธ์ทางการศึกษามากที่สุด
2. ผู้ทำวิทยานิพนธ์ทางการศึกษาเป็นนิสิต นักศึกษาหญิงมากกว่าชาย และเป็นนิสิต นักศึกษาระดับปริญญาตรีมากกว่าปริญญาโท
3. ปี พ.ศ. 2505 เป็นปีที่นิสิต นักศึกษา มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ทำวิทยานิพนธ์ทางการศึกษามากที่สุด
4. วิทยานิพนธ์ทางการศึกษาส่วนใหญ่ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย และส่วนใหญ่เป็นวิทยานิพนธ์ที่มีจำนวนหน้าอยู่ระหว่าง 61-90 หน้า

ต่อมาในปี พ.ศ. 2513 พิชรี คราประยูร (2513 : 46-47) ได้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ทางการศึกษาในระดับปริญญาโทและปริญญาตรีของ นิสิต นักศึกษาในประเทศไทย ถึงปีการศึกษา 2511" โดยวิเคราะห์วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ทางการศึกษา ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร และสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ จำนวนรวมทั้งสิ้น 292 เล่ม ผลปรากฏว่า

1. จำนวนสองในสามของวิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตทางการศึกษาใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย
2. จำนวนสองในสามของวิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตทางการศึกษาเป็นการวิจัยเชิงประยุกต์
3. เนื้อเรื่องของวิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตทางการศึกษาส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว
4. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตทางการศึกษาส่วนใหญ่ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิทยานิพนธ์ส่วนใหญ่ใช้สถิติขั้นสูงในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในปี พ.ศ. 2521 ภาณี ศิริโชค (2521 : 126-129) ได้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2508-2519" โดยทำการศึกษวิเคราะห์วิทยานิพนธ์สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในช่วงเวลาดังกล่าว จำนวน 70 เล่ม ได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

1. มหาบัณฑิตสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่เป็นหญิง
2. วิทยานิพนธ์สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้แก้ปัญหาหรือปรับปรุงงาน มีวิธีวิจัยแบบสำรวจ และส่วนใหญ่ใช้สถิติขั้นพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ขอบเขตของการวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์ ถ้าแบ่งตามเนื้อหาและลักษณะงานห้องสมุด พบว่า มีขอบเขตเนื้อหาเรื่องภูมิหลัง และเรื่องบริการผู้อ่านจำนวนเท่ากัน และมีจำนวนมากที่สุด แต่ถ้าแบ่งตามประเภทห้องสมุด พบว่า วิทยานิพนธ์ส่วนมากมีขอบเขตเนื้อหาที่ไม่เกี่ยวกับห้องสมุดประเภทใดประเภทหนึ่ง
4. วิทยานิพนธ์สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ส่วนมากมีลักษณะต่าง ๆ ครอบคลุมตามเกณฑ์หรือแบบการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์และส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ดี
5. วิทยานิพนธ์สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ มีเนื้อหาที่สามารถใช้ประกอบการเรียนการสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ได้ วิทยานิพนธ์ส่วนใหญ่แม้จะไม่สามารถใช้ประกอบการเรียนการสอนวิชาใดโดยตรงแต่สามารถใช้ในฐานะเอกสาร เพื่อก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ ได้เป็นอย่างดี

ต่อมาในปี พ.ศ. 2522 ชูระวี ชัยกิจไทย (2522 : 91-92) ได้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาในประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2512-2520" โดยทำการศึกษวิเคราะห์วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร รวมทั้งสิ้นจำนวน 119 เล่ม ได้ข้อค้นพบว่า

1. เนื้อเรื่องของวิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตสาขาวิชาพลศึกษา ส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการทดลองทางพลศึกษา

2. วิทยาลัยนวมินทราชินวิทยาลัยสาขาศึกษา ส่วนใหญ่เป็นการวิจัยเชิงประยุกต์ และส่วนใหญ่ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย
3. วิทยาลัยนวมินทราชินวิทยาลัยสาขาศึกษาส่วนใหญ่ศึกษาวิจัยกับ นิสิต นักศึกษาระดับอุดมศึกษา
4. วิทยาลัยนวมินทราชินวิทยาลัยสาขาศึกษาส่วนใหญ่ใช้วิธีการทดลองช่วยในการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลของวิทยาลัยนวมินทราชินวิทยาลัยสาขาศึกษา ส่วนใหญ่คือ ค่าเฉลี่ย

ในปี พ.ศ. 2524 พิมพ์ไฉ่ ทองไข่มุก (2524 : 52-53) ได้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ทางการศึกษาระดับปริญญาครุศาสตรบัณฑิต ของนิสิต หลักสูตร 2 ปี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2517-2521" โดยวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ ทั้งกล่าวทั้งภาคปกติและภาคพิเศษ รวมทั้งสิ้นจำนวน 411 เล่ม พบว่า

1. ผู้ทำวิทยานิพนธ์ทางการศึกษาเป็นนิสิตหญิงมากกว่านิสิตชาย
2. วิทยาลัยนวมินทราชินวิทยาลัยสาขาศึกษาส่วนใหญ่เป็นการวิจัยเชิงประยุกต์ และส่วนใหญ่ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย
3. วิทยาลัยนวมินทราชินวิทยาลัยสาขาศึกษาส่วนใหญ่ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและส่วนใหญ่ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างประชากรแบบง่าย
4. จำนวนสามในสี่ของวิทยานิพนธ์ทางการศึกษาใช้สถิติขั้นพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล
5. จำนวนครึ่งหนึ่งของวิทยานิพนธ์ทางการศึกษามีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการพยาบาล

ในปีเดียวกัน ภักธา พรประศาสน์สุข (2524 : 57-59) ได้ทำการศึกษา เรื่อง "การสำรวจวิทยานิพนธ์ของนิสิตบัณฑิตศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2486-2520" โดยสำรวจวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รวม 10 คณะ จำนวนทั้งสิ้น 2,638 เล่ม พบว่า

1. นิสิตคณะครุศาสตร์ทำวิทยานิพนธ์นวมินทราชินวิทยาลัยเป็นจำนวนมากที่สุด
2. ปี พ.ศ. 2519 เป็นปีที่มีจำนวนวิทยานิพนธ์นวมินทราชินวิทยาลัยมากที่สุด

3. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตส่วนใหญ่เป็นโครงการเกี่ยวกับขนาดเล็ก และผู้เขียนวิทยานิพนธ์ส่วนใหญ่ไม่ได้รับทุนอุดหนุน

4. วิทยานิพนธ์ส่วนใหญ่ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย และส่วนใหญ่เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการค้นคว้าจากเอกสาร

5. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตส่วนใหญ่ได้เกรด B หรือ Good และการกระจายของเกรดไม่เป็นโค้งปกติ ที่ระดับนัยสำคัญ .001

6. ผู้ทำวิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง และส่วนใหญ่ประกอบอาชีพระหว่างทำวิทยานิพนธ์

ต่อมาในปี พ.ศ. 2527 พิชัย กลเสมอ (2527 : 40) ได้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2506-2523" โดยวิเคราะห์วิทยานิพนธ์จำนวนทั้งสิ้น 300 เล่ม พบว่า

1. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตสาขาวิชาโสตทัศนศึกษาส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการศึกษางานโสตทัศนศึกษาของสถาบันต่าง ๆ

2. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตสาขาวิชาโสตทัศนศึกษาส่วนใหญ่ศึกษาวิจัยกับประชากรและ/หรือกลุ่มตัวอย่างประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร และตัวอย่างประชากรที่นำมาศึกษาวิจัย ส่วนใหญ่เป็นครู อาจารย์

3. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาโสตทัศนศึกษาส่วนใหญ่เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย

4. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตสาขาวิชาโสตทัศนศึกษาส่วนใหญ่ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และส่วนใหญ่ใช้ค่าเฉลี่ยช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูล

5. ช่วงปีการศึกษา 2518-2520 เป็นช่วงที่มีการทำวิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตสาขาวิชาโสตทัศนศึกษามากที่สุด

ในปีเดียวกัน ชูชม ชรณธรรม (2527 : 76-83) ได้ทำการศึกษาเรื่อง "การวิเคราะห์งานวิจัยที่ได้รับรางวัลทางสาขาสังคมศาสตร์" โดยทำการวิเคราะห์งานวิจัยที่ได้รับรางวัลทางสาขาสังคมศาสตร์จากทุนวิจัยสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ และจากทุนรัชดาภิเษกสมโภช จำนวนทั้งสิ้น 25 เรื่อง ได้ข้อค้นพบเกี่ยวกับ

ลักษณะงานวิจัยดังนี้

1. งานวิจัยส่วนใหญ่มีลักษณะวัตถุประสงค์เป็นการวิจัยประยุกต์
2. ประเภทของการวิจัยส่วนใหญ่เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย
3. งานวิจัยที่ได้รับรางวัลทางสาขาสังคมศาสตร์เป็นงานวิจัยที่ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เอกสาร จำนวนมากที่สุด
4. งานวิจัยที่ได้รับรางวัลทางสาขาสังคมศาสตร์ ที่วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา สถิติขั้นพื้นฐาน และสถิติขั้นสูง มีจำนวนใกล้เคียงกัน
5. งานวิจัยที่ได้รับรางวัลทางสาขาสังคมศาสตร์ ส่วนใหญ่ผลการวิจัยนำไปใช้ประโยชน์ในด้านเป็นแนวทางในการวางแผนนโยบาย
6. งานวิจัยที่ได้รับรางวัลทางสาขาสังคมศาสตร์ มีแหล่งทุนอุดหนุนการวิจัยจากงบประมาณของหน่วยงานที่ผู้วิจัยอยู่และจากแหล่งทุนอุดหนุนต่างประเทศ เป็นจำนวนมากที่สุด เท่ากัน

ต่อมา เพ็ญพิศ ประวีณวรกุล (2527 : 38-40) ได้ทำการศึกษาเรื่อง "การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตทางการศึกษาวิทยาศาสตร์ พ.ศ. 2518-2526" โดยทำการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตทางการศึกษาวิทยาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวนทั้งสิ้น 237 เล่ม ผลการศึกษาพบว่า

1. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตทางการศึกษาวิทยาศาสตร์ส่วนใหญ่เป็นการวิจัยเชิงบรรยายและส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับวิธีและเทคนิคการสอน
2. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตทางการศึกษาวิทยาศาสตร์ส่วนใหญ่ไม่มีการระบุประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย
3. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตทางการศึกษาวิทยาศาสตร์ส่วนใหญ่ศึกษาวิจัยกับตัวอย่างประชากร และส่วนใหญ่ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างประชากรแบบเจาะจง
4. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตทางการศึกษาวิทยาศาสตร์ส่วนใหญ่ศึกษาวิจัยกับตัวอย่างประชากรที่เป็นนักเรียน และส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับ การศึกษาระดับมัธยมศึกษา
5. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตทางการศึกษาวิทยาศาสตร์ส่วนใหญ่ศึกษาวิจัยในสถานศึกษาใดสถานศึกษาหนึ่ง และส่วนใหญ่ใช้แบบทดสอบเป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล โดยส่วนใหญ่มีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้

6. วิทยาลัยนพนธ์มหาบัณฑิตทางการศึกษาวิทยาศาสตร์ส่วนใหญ่ใช้ข้อมูลปฐมภูมิ และส่วนใหญ่ใช้สถิติทั้งขั้นพื้นฐานและขั้นสูงในการวิเคราะห์ข้อมูล

จากผลการวิจัยที่ผ่านมา พอจะสรุปข้อค้นพบที่เกี่ยวข้องกับลักษณะงานวิจัยที่ผู้วิจัยศึกษา ดังนี้ คือ

1. ผู้ทำวิทยานิพนธ์เป็นนิสิต นักศึกษาหญิงมากกว่าชาย
2. ผู้ทำวิทยานิพนธ์ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพระหว่างทำวิทยานิพนธ์
3. วิทยานิพนธ์ส่วนใหญ่เป็นการวิจัยประยุกต์
4. วิทยานิพนธ์ส่วนใหญ่ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย
5. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนใหญ่ใช้แบบสอบถาม
6. วิทยานิพนธ์ส่วนใหญ่ใช้สถิติขั้นพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย